การพัฒนาบทเรียนตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความรู้ท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

DEVELOPMENT OF CONTENT-BASED INSTRUCTION LESSONS TO PROMOTE ENGLISH SPEAKING ABILITY AND LOCAL KNOWLEDGE AMONG MATHAYOM SUKSA 6 STUDENTS

รัฐพล ศรีชัยวงศ์[1*] และจารุณี มณีกุล[2]
Ratthaphol Srichaiwong[1*] and Jarunee Maneekul[2]

[1,2]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
[1,2]Faculty of Education, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: aue_rattapol@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษกับเกณฑ์ร้อยละ 60 3) เปรียบเทียบความรู้ท้องถิ่นของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง พูด 3 (อ30205) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เครื่องมือสำหรับการสร้างบทเรียน ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการและความสนใจ หลักสูตรแม่แบบและบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ประเภทที่ 2 เครื่องมือประเมินผลการพัฒนาบทเรียน ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิภาพบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ประเภทที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดความรู้เนื้อหาท้องถิ่น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ประกอบไปด้วยหลักสูตรแม่แบบและแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน มีประสิทธิภาพมากที่สุดและผ่านเกณฑ์ 2.50 ที่ตั้งไว้

2. ความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษทั้ง 5 แผน ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับคุณภาพดีมากหลังจากเรียนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

3. ความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนโดยพัฒนาจากระดับคุณภาพค่อนข้างดีเป็นระดับคุณภาพดีเยี่ยม

คำสำคัญ: แนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ความรู้ท้องถิ่น

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop content-based instruction English lessons 2) compare the English oral presentation ability with the pre-set criterion at 60 percent 3) compare local content knowledge of the students before and after learning through content-based instruction English lessons. The target group of this research was 34 Mathayom Suksa 6/1 students enrolled in Listening and Speaking English III (E30205) during the first semester of the academic year 2015 at Wiang Haeng Wittayakom School, Wiang Haeng District, Chiang Mai Province. There were three types of research instruments. The first type used for designing the lesson plans was the need survey, the proto syllabus, and five content-based instruction English lessons. The second type used for evaluating the effectiveness of the lessons consisted of the lesson plan evaluation form. The third type used for collecting the data was the English oral presentation assessment form and the local content knowledge test. The data obtained were analyzed for mean, standard deviation and percentage.

Research findings were as follows;

1. Content-based Instruction English lessons consisting of the proto syllabus and 5 lesson plans were very effective and passed the pre-set mean criterion at 2.50.

2. The students' English oral presentation ability passed the pre-set criterion at 60 percent and the students' English oral presentation ability was considered a very good level after learning through five content-based instruction English lessons.

3. The students' local content knowledge after learning through content-based instruction English lessons increased by developing from a fairly good level to an excellent level.

Keywords: Content-based Instruction, English Speaking Ability, Local Knowledge

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีการใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่ง และกลายเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ จนเกิดทักษะและความสามารถในระดับสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเข้าถึงองค์ความรู้และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยต่อไป (Office of the Basic Education Commission, 2014, p. 1)

แม้ว่าประเทศไทยได้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษมาเป็นเวลายาวนานแล้วแต่ก็ต้องยอมรับว่า ณ วันนี้ คนไทยยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ดีมากนัก ดังที่ผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษย้อนหลังของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในช่วงปีการศึกษา 2552-2556 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ครึ่งหนึ่ง คือ 30.64, 23.98, 19.22, 21.80 และ 22.13 ตามลำดับ (คะแนนสูงสุด-ต่ำสุด คะแนนเฉลี่ย ช่วงคะแนน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 (พร้อมสถิติย้อนหลังคะแนนเฉลี่ย O-NET ม.6) หากพิจารณาจากการข้อมูลผลสัมฤทธิ์คะแนนเฉลี่ย O-NET ผู้เรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555-2557 โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม พบว่า วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 19.72, 19.68 และ 18.94 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และหากดูจากข้อมูลค่าสถิติแยกตามสาระการเรียนรู้ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม พบว่า สาระภาษาเพื่อการสื่อสาร คะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 24.70 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.92 สาระภาษาและวัฒนธรรม คะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 12.86 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.07 สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น คะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 21.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.21 และสาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก คะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 21.95 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.63 (National Institute of Educational Testing Service (Public Organization), 2014) ซึ่งสถิติเหล่านี้เป็นตัวสะท้อนคุณภาพการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษระดับประเทศที่อยู่ในระดับปรับปรุงต้องพัฒนา ส่วนผู้เรียนโรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม อยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษมาโดยตลอด แต่กระนั้นการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษก็มีปัญหามาโดยตลอด ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการพูด คือ กิจกรรมการพูดไม่ตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้นๆ และเป็นเรื่องที่ไกลตัวผู้เรียน การได้รับตัวป้อนทางภาษาที่ไม่เพียงพอ ดังนั้น บ่อยครั้งชั้นเรียนฝึกทักษะฟัง พูด จะมีลักษณะคล้ายชั้นเรียนแบบบรรยาย กล่าวคือ ผู้สอนจะอธิบายเนื้อหาทางภาษาให้ผู้เรียนฟัง หรืออย่างดีที่สุดทำได้เพียงแต่ให้ผู้เรียนพูดหรือออกเสียงตามผู้สอนหรือสื่อการสอน ปัญหาทางกายภาพเช่นนี้ มีผลต่อคุณภาพของการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการเรียนภาษาผู้เรียนต้องเป็นผู้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การได้รับข้อมูลจากผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้มากนัก เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร อีกปัจจัยของปัญหาในการสอนเกิดจากลักษณะนิสัยของผู้เรียนไทยส่วนใหญ่ไม่ชอบพูดโต้ตอบหรือซักถามในห้องเรียนและไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษเพราะอายหรือกลัวผิด (Wiriyachitra, et al., 2012, pp. 107-108)

ในการจัดกิจกรรมการสื่อสารเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดนั้น สิ่งที่สำคัญคือ ผู้สอนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการใช้ทักษะการพูดให้สอดคล้องกับการใช้ในชีวิตจริง (Sangsin, 2000, pp. 143-144) เพราะการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ในบทเรียนไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ต่อไป นอกจากนี้ Warunwanarak (2000, p. 122) ได้กล่าวถึงผลดีของการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเรียนจากชีวิตจริงใกล้ตัวในท้องถิ่นที่มีโอกาสเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ช่วยให้การเรียนรู้เกิดประโยชน์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและช่วยทำให้มีผลต่อการนำเอาไปใช้ในชีวิตจริง

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันโรงเรียนจะต้องมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มีเนื้อหาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตจริงของผู้เรียนหรือมีการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาท้องถิ่นในหน่วยการเรียนรู้อย่างน้อย 1 หน่วยการเรียนรู้ เพราะการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ในบทเรียนไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ต่อไป และมีความสอดคล้องกับ Kanjanapichet (2011) ว่าการนำหลักสูตรท้องถิ่นหรือเนื้อหาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเกิดจากการที่ผู้เรียนและครูสร้างขึ้นตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนหรือเรื่องที่เป็นปัญหาของสังคมหรือของผู้เรียนเองในขณะนั้นๆ เนื้อหาที่เรียนจึงเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน การจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดกับผู้เรียนให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้และความสนใจของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียนจากสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้เรียนและสอดแทรกเนื้อหาที่เป็นความรู้และสติปัญญาจากประสบการณ์เดิม เน้นการเรียนรู้ของตนเอง ปรับตนเอง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารในการเรียนรู้ต่างๆ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตามสภาพชีวิตจริงของตนเอง สามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจ

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษอย่างเหมาะสมจากเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน น่าจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น เกิดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้และน่าจะส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ โดยใช้การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาหรือการสอนซีบีไอ (Content-Based Instruction: CBI)

สำหรับการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหานั้น เนื้อหาคือหัวเรื่อง (topic) หรือเรื่องราวที่เลือกตามความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน ในการสอนแบบนี้ผู้สอนจะประสานทักษะทั้งสี่ให้สัมพันธ์กับหัวเรื่องที่กำหนดในการเลือกหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนมีทักษะและกลวิธีการเรียน (learning strategies) ที่จำเป็น เพื่อที่จะสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ การสอนภาษาแนวนี้เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะเป็นการฝึกกลวิธีการเรียนภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของภาษาและสามารถนำกลวิธีนี้ไปใช้ได้ตลอด ส่วนเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนครูสามารถปรับแต่งให้มีความหลากหลายมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนในแนวนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการฝึกทักษะทางภาษา กิจกรรมเป็นแบบทักษะสัมพันธ์ที่สมจริง ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้เรียนได้ฟังหรืออ่านบทความที่ได้จากสื่อจริง (authentic material) แล้วผู้เรียนไม่เพียงแต่ทำความเข้าใจข้อมูลเท่านั้น แต่จะต้องตีความและประเมินข้อมูลนั้นๆ ด้วย ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะสามารถพูดหรือเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้ จะเห็นได้ว่าผู้เรียนจะได้ฝึกทั้งทักษะทางภาษา (language skills) และทักษะการเรียน (study skills) ซึ่งจะเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะใช้ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการในสถานการณ์จริงในอนาคต นอกจากนี้ยังเน้นหลักสำคัญว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี ถ้ามีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริง และผู้เรียนจะใช้ภาษามากขึ้น ถ้ามีความสนใจในเนื้อหาที่เรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องนำเนื้อหาที่เป็นจริงและสถานการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงมาให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา เพื่อที่จะทำความเข้าใจสาระของเนื้อหา โดยผู้เรียนสามารถใช้พื้นความรู้เดิมของตนในภาษาไทยมาโยงกับเนื้อหาของวิชาในภาษาอังกฤษ และที่สำคัญที่สุด คือ แนวการสอนแนวนี้ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็น สามารถวิพากษ์วิจารณ์ข้อมูลที่ได้จากเนื้อหาที่เรียน และใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมได้ (Sangsin, 2000, pp. 106-112)

Brinton, Snow, and Wesche (as cited in Snow and Brinton, 1997, pp. 19-20) ได้สนับสนุนและแนะนำให้ผู้สอนได้นำการสอนภาษาที่เน้นหาเนื้อหาไปใช้ในชั้นเรียน โดยให้หลักการที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งทางด้านภาษาไปพร้อมๆ กับความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสำรวจเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจที่จะนำมาใช้ในชั้นเรียน

2. ช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ในบริบทเนื้อหาวิชา ผู้เรียนจะได้รับการสอนภาษาที่มีประโยชน์ต่อบริบทที่เรียน โดยเรียนโครงสร้างภาษาที่แทรกซ้อนอยู่ในบริบทมากกว่าที่จะเรียนโครงสร้างไวยากรณ์เดี่ยวๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับบริบทและไม่สามารถนำไวยากรณ์เดี่ยวๆ ไปใช้ในเนื้อหาวิชาได้ ดังนั้น ผู้เรียนที่เรียนโดยแนวการสอนภาษาที่เน้นหาเนื้อหา จึงมีโอกาสที่จะใช้ไวยากรณ์ทางภาษาในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาได้อย่างเต็มที่

3. ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความรู้ ความชำนาญในเนื้อหาวิชา รวมทั้งความรู้เดิมไปพัฒนาการเรียนรู้ที่สามารถศึกษาได้จากแหล่งความรู้ต่างๆ

4. ช่วยเพิ่มแรงกระตุ้นให้ผู้เรียน โดยจะได้รับความรู้ที่ซับซ้อนและได้ทำกิจกรรมการเรียนที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นภายในตัวผู้เรียน ทำให้เกิดความสนใจ ส่งผลให้มีโอกาสเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

5. สามารถนำไปใช้สอนร่วมกับแนวการเรียนการสอนอื่นๆ ได้ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนแบบฝึกงาน (Apprenticeship Learning) การเรียนแบบประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนแบบโครงงาน (Project-Based Learning) โดยสามารถใช้กลวิธีในการสอนเนื้อหาวิชาและภาระงานได้อย่างหลากหลาย

6. มีความยืดหยุ่นที่ดีและมีการปรับใช้ให้เหมาะสมได้เป็นอย่างดี ในการสร้างหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนครูมีโอกาสปรับชั้นเรียนของตนเองให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของทั้งตัวครูและผู้เรียนโดยสามารถเพิ่มหัวข้อย่อยต่างๆ และเนื้อหาเข้าไปในรายวิชาที่ตัวเองสอนได้

7. นำไปสู่กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเนื้อหาที่จะเรียนและเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้เพราะว่าการสอนภาษาที่เน้นหาเนื้อหาเปิดโอกาสและสร้างทางเลือกหลายทางให้แก่ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องในการสำรวจหัวข้อเรื่องในชั้นเรียนและสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนได้ด้วยตัวผู้เรียนเอง

จากหลักการข้างต้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและความรู้ท้องถิ่น ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) จะทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และหลักการที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหานั้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี ถ้ามีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริงและผู้เรียนจะใช้ภาษามากขึ้นถ้ามีความสนใจในเนื้อหาที่เรียน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องนำเนื้อหาที่เป็นจริงและสถานการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงมาให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อที่จะทำความเข้าใจสาระของเนื้อหา โดยผู้เรียนสามารถใช้พื้นความรู้เดิมของตนในภาษาไทยมาโยงกับเนื้อหาของวิชาในภาษาอังกฤษ และที่สำคัญที่สุด คือ การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็น สามารถวิพากษ์ วิจารณ์ข้อมูลที่ได้จากเนื้อหาที่เรียนและใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมได้ จากงานวิจัยที่ผ่านมาล้วนเป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่า การนำเนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนมาใช้เป็นเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น ดังเช่น งานวิจัยของ Rungmanee (2008) พบว่า ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 80 ของผู้เรียนผ่านเกณฑ์การพูดภาษาอังกฤษร้อยละ 50 และความรู้ในเนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนเพิ่มขึ้นจากระดับพอใช้เป็นระดับดีหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เนื่องจากเนื้อหาบทเรียนตรงตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นเคยและมีพื้นความรู้เดิมอยู่บ้างแล้วอีกทั้งสนองความสนใจ และเป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับงานวิจัยของ Chaowanapricha (2012) พบว่า ความรู้ด้านเนื้อหาของผู้เรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 และมีความรู้อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 และมีความสามารถอยู่ในระดับดี เนื่องจากการเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความรู้เดิม (schema) ของผู้เรียนแต่ละบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับใหม่มาสัมพันธ์กับแนวความคิดเดิมที่มีอยู่ในโครงสร้างทางปัญญา และ

กิจกรรมตามรูปแบบการสอนแบบมุ่งเนื้อหาร่วมกับเฟซบุ๊ก ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มและเรียนรู้อย่างร่วมมือในการฝึกพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษจนเกิดความชำนาญ โดยสมาชิกกลุ่มจะช่วยกันประเมินการพูดนำเสนอของเพื่อน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ทำให้การพูดนำเสนอมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นของอำเภอเวียงแหงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอำเภอเวียงแหง ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเวียงแหง แหล่งท่องเที่ยว 9 พระธาตุ ที่สำคัญ ประเพณีและวัฒนธรรมและอาหารที่ขึ้นชื่อประจำชาวไทใหญ่ ชาวลีซอ ชาวปากะญอ ชาวจีน และคนพื้นเมืองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความรู้ท้องถิ่นของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนสามารถใช้เรื่องราวจากสถานการณ์จริงที่อยู่ใกล้ตัวให้เกิดความตระหนักและคุณค่า ตลอดจนเกิดประโยชน์ต่อการเรียนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถถ่ายทอดสิ่งที่มีคุณค่าออกสู่สังคมและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 บทเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษกับเกณฑ์ร้อยละ 60
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ท้องถิ่นของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

ขอบเขตของงานวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง พูด 3 (อ30205) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 34 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและความรู้ท้องถิ่น

3. ขอบเขตเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาท้องถิ่นอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

เนื้อหาบทเรียนที่ 1 คือ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอำเภอเวียงแหง (ร่องรอยประวัติศาสตร์)

เนื้อหาบทเรียนที่ 2 คือ ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเวียงแหง (เวียงแหง เวียงแห่งรัก) ประกอบด้วย ทำเลที่ตั้ง สภาพภูมิประเทศ การเดินทาง คำขวัญ พันธุ์ไม้ สัญลักษณ์ สี เพลงประจำอำเภอ พืชเศรษฐกิจ การปกครอง แหล่งท่องเที่ยวและประเพณีวัฒนธรรม

เนื้อหาบทเรียนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยว 9 พระธาตุที่สำคัญในอำเภอเวียงแหง (พระธาตุแสนไหเป็นศรี มีบริวาร 9 พระธาตุ)

เนื้อหาบทเรียนที่ 4 ประเพณีและวัฒนธรรมที่น่าสนใจ (หลายหลากประเพณีวัฒนธรรม)

เนื้อหาบทเรียนที่ 5 อาหารที่ขึ้นชื่อประจำชาวไทใหญ่ ชาวลีซอ ชาวปากะญอ ชาวจีน และคนพื้นเมือง (ของกิ๋นเลิศล้ำรสอาหารบ้านเฮา)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ทำการวิจัยครั้งนี้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการสอนทั้งสิ้น 21 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเวลาสอนทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ โดยดำเนินการสอนตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 แบบสำรวจความต้องการและความสนใจ (need survey) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Krannasoot, 1999) เพื่อสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษฟังพูด 3 (อ30205) เกี่ยวกับการเรียนการสอน เนื้อหาท้องถิ่นที่ใช้ในการสอน สื่อการสอน และรูปแบบกิจกรรมการเรียน

1.2 หลักสูตรแม่แบบ ประกอบไปด้วย เนื้อหา ระยะเวลา โครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา ทักษะทางภาษา จุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น และการวัดผลและประเมินผล

1.3 บทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาจำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ประเมินค่าความคิดเห็น 4 ระดับ ครอบคลุม 7 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นนำเสนอ ขั้นฝึก ขั้นนำไปใช้ และการประเมินผล ผลการประเมินพบว่าบทเรียนมีระดับประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ 2.50 ที่ตั้งไว้

1.4 แบบประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ เป็นแบบประเมินจากการดูคลิปวิดีโอเป็นการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยประเมินโดยพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนตามองค์ประกอบการใช้คำศัพท์ ความถูกต้องทางไวยากรณ์ ความคล่องแคล่ว ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ และความพยายามในการสื่อสาร แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ Bureau of Academic Affairs and Educational Standards (2008, p. 17) เพื่อดูระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับคุณภาพ
80-100	ดีเยี่ยม
75-79	ดีมาก
71-74	ดี
65-70	ค่อนข้างดี
61-64	ปานกลาง
55-60	พอใช้
50-54	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์

ในการพิจารณาการผ่านการประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษในแต่ละบทเรียน คือ ร้อยละ 60 ขึ้นไป

1.5 แบบทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่น เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่วัดความรู้เนื้อหาท้องถิ่นเรื่อง ประวัติศาสตร์ของอำเภอเวียงแหง จำนวน 5 ข้อ ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเวียงแหง จำนวน 10 ข้อ แหล่งท่องเที่ยว 9 พระธาตุที่สำคัญ จำนวน 12 ข้อ ประเพณีและวัฒนธรรม จำนวน 8 ข้อ และอาหารที่ขึ้นชื่อประจำชนชาวไทใหญ่ ชาวลีซอ ชาวปากะญอ ชาวจีน และคนพื้นเมือง จำนวน 5 ข้อ แบบทดสอบดังกล่าวเป็นข้อสอบฉบับภาษาไทย และผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาท้องถิ่นจำนวน 3 ท่านในการตรวจสอบความสอดคล้องด้านเนื้อหา (IOC) ได้ค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหาเท่ากับ 0.50 และมีระดับความยากง่ายของข้อสอบ (p) เท่ากับ 0.5 ซึ่งมีความยากพอเหมาะและอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) เท่ากับ 0.47 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกดี

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ทำแบบทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่นก่อนการเรียนด้วยบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

2.2 ดำเนินการสอนกลุ่มเป้าหมายโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จดบันทึกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นขณะสอนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษหลังการสอนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้เวลาทั้งหมด 5 คาบ คาบละ 50 นาที และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2, 3, 4 และ 5 ใช้เวลา 4 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาในการสอนทั้งสิ้น 21 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเวลาสอนทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ โดยดำเนินการสอนตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2558

2.3 ประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 หลังสอนครบ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ทำแบบทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่น ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนการเรียน

2.5 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าทางสถิติและวิเคราะห์เพื่อแปลผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

3.2 หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและคะแนนความรู้เนื้อหาท้องถิ่น

สรุปผลการวิจัย

1. บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ประกอบไปด้วยบทเรียน 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมา บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเวียงแหง บทที่ 3 แหล่งท่องเที่ยว 9 พระธาตุที่สำคัญ บทที่ 4 ประเพณีและวัฒนธรรม และบทที่ 5 อาหารที่ขึ้นชื่อประจำชาวไทใหญ่ ชาวลีซอ ชาวปากะญอ ชาวจีน และคนพื้นเมือง และในแต่ละบทเรียนมีหลักสูตรแม่แบบ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมบทเรียนมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพของบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน

บทเรียนที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาของบทเรียน	กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	ขั้นนำเสนอ	ขั้นฝึก	ขั้นนำไปใช้	การประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสิทธิภาพ
1	3.75	3.58	3.75	3.75	3.75	3.63	3.75	3.71	0.45	มากที่สุด
2	3.88	3.58	3.75	3.67	3.75	3.63	3.75	3.71	0.45	มากที่สุด
3	3.88	3.75	3.75	3.50	3.58	3.50	3.67	3.65	0.48	มากที่สุด
4	4.00	3.67	3.88	3.83	3.75	3.50	4.00	3.81	0.40	มากที่สุด
5	4.00	4.00	4.00	3.75	3.75	3.88	4.00	3.90	0.30	มากที่สุด
รวม	3.90	3.72	3.83	3.70	3.72	3.63	3.83	3.76	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนของบทเรียนทั้ง 5 บทเรียนเท่ากับ 3.76 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 มีระดับประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ 2.50 ที่ตั้งไว้

ขณะเดียวกันผู้วิจัยได้มีการปรับบทเรียนระหว่างทำการสอน มีการสังเกตการรับรู้และการตอบสนองของผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน มีการจดบันทึกปรากฏการณ์เหล่านั้นไว้และบันทึกหลังการสอนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับบทเรียนให้เหมาะสม

2. จากประสิทธิภาพของบทเรียนดังกล่าวข้างต้นมีผลสืบเนื่องจากการประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ทั้ง 5 บทเรียน โดยภาพรวมผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพดีมากและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และระดับคุณภาพของคะแนนความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา (N=34 คน)

การพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษบทเรียนที่	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 20)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	14	0.59	70	ค่อนข้างดี
2	14.59	0.54	72.94	ดี
3	15.68	0.54	78.38	ดีมาก
4	16.29	0.53	81.47	ดีเยี่ยม
5	16.56	0.49	82.79	ดีเยี่ยม
รวม	15.42	0.54	77.12	ดีมาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษหลังการเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาเท่ากับ 15.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 คิดเป็นร้อยละ 77.12 มีระดับคุณภาพดีมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และระดับคุณภาพของคะแนนจากการทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา (N=34 คน)

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
ก่อนเรียน	26.71	2.05	66.76	ค่อนข้างดี
หลังเรียน	33.50	2.13	83.75	ดีเยี่ยม

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนก่อนเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาเท่ากับ 26.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.05 คิดเป็นร้อยละ 66.76 อยู่ในระดับคุณภาพค่อนข้างดี และค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนหลังเรียนเท่ากับ 33.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.13 คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม จะเห็นได้ว่าหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น ส่งผลทำให้คะแนนการทดสอบของผู้เรียนสูงขึ้นจากระดับคุณภาพค่อนข้างดี เป็นระดับคุณภาพดีเยี่ยม จึงสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีความรู้เนื้อหาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ประกอบไปด้วยหลักสูตรแม่แบบและแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนและมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาแนวคิด ลักษณะและกระบวนการของการสร้างและพัฒนาบทเรียน การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาหรือ Content-Based Instruction (CBI) แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ และเอกสารข้อมูลความรู้ท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ ของอำเภอเวียงแหง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาและการพูดนำเสนอ จากนั้นศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เรียน แบบประเมินประสิทธิภาพของบทเรียน แบบประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความรู้เนื้อหาท้องถิ่น หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน เนื้อหาท้องถิ่นที่ใช้ในการสอน สื่อการสอน และรูปแบบกิจกรรมการเรียน นำผลการสำรวจมาวิเคราะห์ เพื่อสร้างเนื้อหาท้องถิ่นจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และนำมาสร้างหลักสูตรแม่แบบจำนวน 5 หลักสูตรแม่แบบ ซึ่งแต่ละหลักสูตรแม่แบบประกอบไปด้วยเนื้อหา ระยะเวลา โครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา ทักษะทางภาษา จุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น และการวัดผลและประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยได้สร้าง

แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ซึ่งประกอบไปด้วย เนื้อหา ระยะเวลา โครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา ทักษะทางภาษา จุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น และการวัดผลและประเมินผลและสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง พูด 3 (อ30205) ในขณะสอนผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาบทเรียนให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์จริงมากที่สุด โดยทำการปรับขั้นตอนและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไปให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน หลังสอนเสร็จแต่ละบทเรียนจะมีการประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนและข้อมูลที่ได้จากการประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบกับการบันทึกการสอนของผู้วิจัยมาปรับแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

2. ความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับคุณภาพดีมากหลังจากการสอนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา เพราะว่าเนื้อหาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาที่เน้นหลักสำคัญว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาที่สองได้ดี ถ้ามีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริงและผู้เรียนจะใช้ภาษาที่สองมากขึ้นถ้ามีความสนใจในเนื้อหาที่เรียนและตอบสนองความต้องการ (Richards & Rodgers, 2001, p. 207) รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลายเป็นลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการและสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนภาษาที่เน้นเนื้อหาของ Brinton, Snow, and Wesche (as cited in Richards and Rodgers, 2001, pp. 210-211) ที่ว่า ถ้าเนื้อหาในการสอนมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียนโดยตรงจะทำให้การเรียนของผู้เรียนเกิดประสิทธิผล และนอกจากนี้การสร้างบทเรียนอยู่บนหลักการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมพันธ์ความรู้ที่เรียนในสาระการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยภาษาไทยกับเนื้อหาที่เรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของประสบการณ์ต่างๆ และความพยายามที่จะถ่ายทอดความรู้และเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ ตามที่ Krashen (1985) กล่าวไว้ว่า เมื่อครูผู้สอนใช้ภาษาในระดับเดียวกับความรู้เดิมหรือมากกว่าความรู้เดิมเล็กน้อย ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาที่ใกล้สถานการณ์จริงและผู้เรียนมีประสบการณ์ในเนื้อหานั้น จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการพูดแสดงความคิดเห็นและเพื่อสื่อสารในสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดของตนเองเพิ่มขึ้น

ประการที่สอง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการการเรียนการสอนที่ใช้เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการสอนภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ลักษณะกิจกรรมจะเน้นความสำคัญของผู้เรียนผ่านกิจกรรมความร่วมมือและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น แนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาเป็นแนวการสอนที่มีหลักการในการเรียนรู้ภาษาสอดคล้องกับแนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สองของ Krashen (1982) ที่มีความเชื่อว่า ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาที่สองเพราะได้รับข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้ (comprehensible input) ไม่ใช่เพราะผู้เรียนจดจำศัพท์หรือฝึกทำแบบฝึกหัดทางไวยากรณ์ วิธีสอนใดก็ตามที่เน้นการให้ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา เป็นแนวการสอนที่สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ภาษาของ Krashen กล่าวคือ เป็นการใช้เนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและสามารถเข้าใจได้ ไม่ได้เน้นรูปแบบของภาษา แต่เนื้อหาจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบของภาษาที่จะสอนการเน้นเนื้อหา วิธีสอนดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนมีโอกาส

ใช้ภาษาในเชิงวิชาการสำหรับการเรียนรู้ในปัจจุบัน นอกจากนี้บทเรียนทั้ง 5 บทเรียนได้เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายและกิจกรรมการส่งเสริมการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งมี กิจกรรมการตัดต่อชิ้นส่วน (Jigsaw Activity) กิจกรรมร่วมกันคิด (Numbers Heads Together) กิจกรรมการอัศวินโต๊ะกลม (Round Robin) กิจกรรมแบ่งปันความคิด (Think-Pair-Share) นอกจากนี้ยังมีการใช้แนวการสอนแบบการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration) การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) และการใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) โดยการใช้กิจกรรมเติมข้อมูลส่วนที่หายไป (information gap) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยมหลังจากที่เรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความรู้ท้องถิ่น ซึ่ง Stryker and Leaver (cited in Richards & Rodgers, 2001, p. 214) กล่าวว่า การนำเสนอกิจกรรมที่มีความหมาย จูงใจและมีความหลากหลาย ตลอดจนการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนให้กับผู้เรียน จะให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการสื่อสาร การใช้ความรู้พื้นฐานเดิมและทักษะการใช้ภาษาต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและมีความภาคภูมิใจในตนเองสู่ระดับที่สูงขึ้น

3. ความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนโดยพัฒนาจากระดับคุณภาพค่อนข้างดีเป็นระดับคุณภาพดีเยี่ยม เนื่องจาก ผู้เรียนได้เรียนบทเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ตลอดจนบทเรียนนั้นได้มีการออกแบบตามกรอบของหลักสูตรแม่แบบ และที่สำคัญผู้วิจัยมีปรับและพัฒนาบทเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Brinton, Snow, and Wesche (cited in Snow & Brinton, 1997, pp. 19-21) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนวิธีหนึ่ง คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื้อหา ทักษะทางภาษา กระบวนการคิด เจตคติและวัฒนธรรม และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนด้านต่างๆ ตลอดจนเป็นการประสานเนื้อหาเข้ากับวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในการเป็นเครื่องมือในการศึกษาเนื้อหาและการทำกิจกรรม

ประการที่สอง เนื้อหาของบทเรียนมาจากความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยและมีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่บ้างแล้ว เนื้อหาท้องถิ่นที่นำมาจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเลือกเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งเนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน อยู่บนพื้นฐานความรู้และความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม ซึ่งสอดคล้องกับ Warunwanarak (2000, p. 122) กล่าวถึงข้อดีของการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนว่า ช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเรียนจากชีวิตจริงใกล้ตัวในท้องถิ่นที่มีโอกาสเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทั้งนี้เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับข้อสำคัญของแนวการสอนภาษาที่เน้นหาเนื้อหาที่ว่า ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี เมื่อมีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริงและผู้เรียนจะใช้ภาษามากขึ้นถ้ามีความสนใจในเนื้อหาที่เรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องนำเนื้อหาที่เป็นจริงและสถานการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงมาให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษามาเชื่อมโยงกับเนื้อหาของวิชาในภาษาอังกฤษ และที่สำคัญที่สุด คือ การสอนในแนวนี้ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็น สามารถวิพากษ์วิจารณ์ข้อมูลที่ได้จากเนื้อหาที่เรียนและใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมได้ (English Language Institute, 2010, p. 78)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

1.1 ก่อนทำการเรียนการสอน ผู้วิจัยควรมีการแนะนำรูปแบบการสอนที่เน้นเนื้อหา ขั้นตอนในการเรียนการสอน และประโยชน์ของการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา เพื่อเป็นสร้างความตระหนักและความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น

1.2 ผู้วิจัยควรใช้เวลาในขั้นก่อนพูดให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ตัวป้อนทางภาษาที่เพียงพอ และให้เวลากับผู้เรียนในการทำกิจกรรมการสอนตลอดจนระยะเวลาในการสอนแต่ละบทเรียน

1.3 ในขั้นหลังพูด ผู้วิจัยควรให้ผู้เรียนฝึกพูดการนำเสนอภายในกลุ่มให้มากขึ้น และมีการฝึกซ้อมการออกเสียงเป็นรายบุคคลโดยเฉพาะผู้เรียนที่อ่อน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน

1.4 ควรจะมีการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานของผู้เรียนทั้งหมดหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน เพื่อเป็นแสดงการประสบความสำเร็จของผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลของอำเภอเวียงแหงให้เป็นที่รู้จัก

1.5 หากมีความเป็นไปได้ ผู้วิจัยควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนแบบออกภาคสนาม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นแรงจูงใจที่ดี สนองความอยากรู้อยากเห็น รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน

1.6 ผู้วิจัยควรทำคลังคำศัพท์ยาก (word list) ในแต่ละบทเรียนในบทอ่านเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านทบทวนได้

1.7 ผู้วิจัยควรทำหนังสือเล่มเล็กหรือหนังสือรวบรวมเนื้อหาท้องถิ่นอำเภอเวียงแหงทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนอ่านทบทวนทำความเข้าใจและเป็นข้อมูลในการเผยแพร่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ให้มากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ตลอดจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของผู้วิจัย

2.2 ควรมีการศึกษาและวิจัยตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและการพัฒนาทักษะการคิด เป็นต้น

2.3 ควรเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และเข้ากับบริบทของสังคมและของโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไป ควรมีการเพิ่มช่องทางการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่หลากหลายให้เกิดประโยชน์สูงสุดและช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนในอนาคต

References

Briton, D. M., Snow, M. A., & Wesche, M. B. (1989). *Content-Based Second Language Instruction*. Boston: Heinle & Heinle.

Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2008). *A practical guideline of assessment and evaluation according to the basic education core curriculum B.E. 2551*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai)

Chaowanapricha, T. (2012). *Applying content-based instruction with Facebook to enhance the English oral presentation and self-assessment ability of Mathayom Suksa 4 students* (Master thesis). Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

English Language Institute. (2010). *A guideline for teaching English at secondary level according to the basic education core curriculum B.E. 2551.* Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai)

Kanjanapichet, M. (2011). *Development of English lessons using local learning resources for Prathom Suksa 6 students at Chum Chon Ban Rong School, Ngao District, Lampang Province* (Master thesis). Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

Krannasoot, P. (1999). *Statistic for research methods in behavior science* (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

Krashen, S. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition.* Oxford: Pergamon.

Krashen, S. (1985). *The Input Hypothesis: Issue and Implications.* London: Longman.

Ministry of Education. (2011). *A handbook for foreign language learning management.* Bangkok: Express Transportation Organization of Thailand. (in Thai)

National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2014). *A report of a national testing (O-NET).* Retrieved August 6, 2015, from www.niets.or.th

Office of the Basic Education Commission. (2014). *A guideline according to the annoucement of the ministry of education about policy in English teaching and learning reform.* Bangkok: Chamchuree Products. (in Thai)

Richards, J. C., & Rodger T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching second edition.* New York: Cambridge University Press.

Rungmanee, P. (2008). *Development of local content-based English lessons to promote speaking ability and local knowledge* (Master thesis). Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

Sangsin, N. (2000). *Teaching English as second language or as a foreign language.* Chiang Mai: Faculty of Education Chiang Mai University. (in Thai).

Snow, M. A., & Brinton, D. M. (1997). *Content-based classroom perspective on integrating language and content.* London: Longman.

Warunwanarak, P. (2000). *Participatory development of English additional subject for fourth grade level learners in the secondary schools, Chiang Mai Province* (Master thesis). Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

Wiriyachitra, A., et al. (2012). *Looking back and moving forward of English learning.* Bangkok: S. Asia Press (1989). (in Thai)